

Diarienummer: Fi2021/02661

Finansdepartementet

Anna Wallentin

Anna.wallentin@energigas.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se med
kopia till
henrik.kjellberg@regeringskansliet.se

Stockholm den 10 september 2021

Remissvar av Kommissionens förslag till reviderat energiskattedirektiv

Energigas Sverige, som är branschorganisationen för energigaserna i Sverige, har tagit del av rubricerad remiss. Vi tackar för möjligheten att bidra med synpunkter och delger härmed vårt yttrande enligt Finansdepartementets remiss den 19 juli 2021.

Energigas Sverige välkomnar att EU nu tar ett ambitiöst helhetsgrepp om klimatpolitiken. Det nya klimatpaketet "Fit for 55" är ett stort och viktigt steg för att minska utsläppen med minst 55 procent till 2030 och nå klimatneutralitet 2050 – två angelägna mål som Energigas Sverige till fullo stöttar och står bakom.

Den korta svarstiden har dock inte möjliggjort en fullständig analys av förslaget, varför vi ber om att få återkomma med eventuellt mer detaljerade synpunkter i den fortsatta dialogen med Finansdepartementet. Vi förutsätter att departementet välkomnar en sådan fortsatt dialog.

Generella kommentarer

Vi välkomnar ansatsen i "Fit for 55", att olika regleringar och direktiv bättre ska hänga samman. Det är en förutsättning för en effektiv reglering och möjligheterna att nå målen. Inom ramen för lagstiftningspaketet presenteras ett flertal åtgärder för att nå klimatmålen. Det är dock en utmaning att så många direktiv ändras samtidigt och hänvisar till varandra. En ändring i till exempel den pågående översynen av det så kallade förnybartdirektivet¹, kan helt ändra förutsättningarna i rubricerat förslag. En djupare analys av de kombinerade åtgärderna skulle ha varit eftersträvarnsvärd, både för att bedöma de sammantagna effekterna, men också för att analysera vilken metod som är mest effektiv för att nå målet.

Energigas Sverige välkomnar en översyn av det så kallade energiskattedirektivet², förkortat ETD. Nu gällande ETD är ett föråldrat direktiv från 2003 som inte återspeglar EU:s klimatmål.

Det är tydligt att Kommissionens avsikt med det nya förslaget är att styra mot en ökad andel bränslen som härrör från biomassa eller andra förnybara källor, som till exempel biogas, biogasol och förnybar vätgas. Energigas Sverige är positiva till detta. Det är dock viktigt att uppmärksamma att den föreslagna definitionen av biogas, där hänvisning görs till definitionen i förnybartdirektivet,

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor

² Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet

innebär att det med biogas avses gasformiga bränslen som framställs av biomassa. Begreppet biogas inkluderar alltså även biogasol. Det är viktigt att den definitionen inte ändras genom revideringen av förnybartdirektivet.

I nu gällande ETD finns ingen koppling mellan minimiskattesatserna för bränslen och deras energiinnehåll eller miljöpåverkan. I stället beskattas biodrivmedel och biobränslen i nivå med likvärdigt fossilt bränsle, vilket motverkar omställningen till förnybart. Reglerna har inte heller hållit jämna steg med utvecklingen av alternativa bränslen, som till exempel vätgas. Dessutom har det verkliga värdet av de minimiskattesatser som fastställs i direktivet urholkats med tiden eftersom skattesatserna inte indexerats efter prisutvecklingen. Energigas Sverige håller med Kommissionen om att detta behöver ändras och stödjer den nya struktur och utformning av minimiskattenivåer som Kommissionen föreslår.

Det är positivt att minimiskattesatserna nu föreslås grunda sig på det faktiska energiinnehåll och miljöprestanda som gäller för olika bränslen och för el, snarare än på volym som är vanligast i dag. Nuvarande regler tar inte hänsyn till bränslenas energiinnehåll. Detta, i kombination med bestämmelsen om beskattning enligt likvärdigt fossilt bränsle (i de allra flesta fall baserat på volym), gör att biobränslen, som i regel har lägre energiinnehåll än de fossila motsvarigheterna, i praktiken får högre beskattning än deras fossila motsvarigheter. Beskattning efter energiinnehåll är något som Energigas Sverige efterfrågat under lång tid. För naturgasens del uttrycks minimiskattesatsen redan i nu gällande ETD i euro per gigajoule.

Vi anser att en sådan beskattningslogik borde ha genomförts även i den nationella lagstiftningen. Energigas Sverige vill därför i detta sammanhang passa på att påminna om vår begäran om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi, så att gas ska beskattas efter energiinnehåll i stället för efter volym som är fallet idag. Begäran om denna lagändring skickades in till Finansdepartementet i december 2017.

Energigas Sverige instämmer också i att minimiskattesatser (låga) bör införas för bränslen som baseras på biomassa och andra förnybara bränslen. En sådan logik möjliggör en gynnsam beskattning av biogas, biogasol och förnybar vätgas utan att det utgör statligt stöd. Detta ger i sin tur bättre förutsättningar för en långsiktig och förutsägbar beskattning.

Både naturgas och biogas består av metan och distribueras ofta tillsammans. Detsamma gäller biogasol och gasol samt vätgas med olika ursprung. Det kommer att bli en stor utmaning hur samdistribution ska hanteras avseende beskattning när Kommissionen nu föreslår fyra olika beskattningskategorier.

Energigas Sverige är också i princip positiva till den kategorisering och rangordning som föreslås grundad på bränslenas miljöprestanda.

- Uppdelningen i fyra kategorier medför en tydlig styrning mot de allra bästa bränslena, som exempelvis avancerad biogas och förnybar vätgas. Enligt förslaget ska dessa bränslen inkluderas i kategori 4 och därmed få den lägsta minimiskattesatsen.
- Det är också positivt att koldioxidsnål vätgas och närliggande bränslen kommer att gynnas av den lägsta minimiskattesatsen (samma som kategori 4) under en övergångsperiod på tio år och att sedan, efter tio år, föreslås få samma minimiskattesats som kategori 3 (hållbara, men inte avancerade, biobränslen). Det är dock viktigt att definitionen av "low-carbon fuels" förtydligas så att det tydligt framgår att vätgas som produceras av naturgas med avskiljning av koldioxid via CCS (carbon capture and storage) ingår i denna kategori. I den nu föreslagna definitionen framgår att "low-carbon fuels' shall mean low-carbon hydrogen and synthetic gaseous and liquid fuels the energy content of which is derived from low-carbon hydrogen...". Eftersom Kommissionen i den vätgasstrategi³ som

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0301&from=NL>

publicerades den 8 juli 2020 definierar "low-carbon hydrogen" som "fossilbaserad vätgas med avskiljning av koldioxid och elbaserad vätgas, med livscykelutsläpp av växthusgaser som är betydligt lägre än för den nuvarande vätgasproduktionen." utgår Energigas Sverige från att vätgas som produceras från naturgas eller fossil el med avskiljning av koldioxid via CCS, omfattas av definitionen av "low-carbon fuels" i ETD.

- Energigas Sverige anser att det är anmärkningsvärt att el inkluderas i kategori 4 (kategorin med lägst minimiskattesats), oavsett hur den har producerats. Energigas Sverige anser att förnybar el bör ingå i denna kategori, men inte el med fossilt ursprung.
- Det är positivt att även andra biodrivmedel och biobränslen än de allra mest avancerade gynnas jämfört med fossila bränslen genom deras indelning i kategori 3. Det är dock anmärkningsvärt att de biodrivmedel och biobränslen som härrör från foder eller livsmedelsgrödor ska beskattas i nivå med fossila bränslen (kategori 1) efter en övergångsperiod motsvarande tio år. Energigas Sverige anser att dessa biobränslen bör ges en gynnsam skattemässig hantering även på sikt, och inte bara under en övergångsperiod.
- Slutligen är det bra att Kommissionen ser den viktiga roll som en del fossila bränslen, som till exempel naturgas, gasol och fossil vätgas, kan spela för att bana väg för de förnybara alternativen. Detta tydliggörs genom den lägre skattesats som föreslås gälla under tio år för övergångsbränslen (kategori 2).

Mer detaljerade synpunkter på föreslagen om minimiskattenivåernas kategorisering och utformning finns under rubriken Detaljerade synpunkter nedan.

Detaljerade kommentarer

Artikel 2 (6)

I artikeln framgår att om en del av en skattepliktig produkt består av en eller flera produkter som också är skattepliktiga, ska beskattningen fastställas för var och en av produkterna, oberoende av det KN -nummer som produkten omfattas av som helhet.

Energigas Sverige tolkar det som att denna artikel blir tillämpbar för biobränslen som låginblandas i fossila bränslen, vilket är bra. Men det är viktigt att det också skapas administrativt enkla system för att beskattning av olika gaser som distribueras tillsammans, så kallad samdistribution, ska fungera. Ett sådant system är helt nödvändigt för att befintlig infrastruktur (lager, cisterner, depåer, gasnät m.m.) ska kunna användas för att distribuera förnybara bränslen. Biogas kan använda precis samma infrastruktur som naturgas eftersom det i båda fallen är fråga om metan men med olika ursprung. På samma vis kan biogasol använda precis samma infrastruktur som gasol, och förnybar vätgas samma infrastruktur som fossil vätgas. Det är helt orimligt att parallella infrastrukturer ska behöva byggas upp för de förnybara alternativen, nu när de fossila har banat väg genom att bära kostnader för utbyggnad av system och infrastruktur. Under en övergångsperiod behöver infrastrukturen kunna användas för blandningar av förnybart och fossilt, utan att de förnybara alternativen tappar sina fördelar i form av exempelvis lägre skatt. Det kan inte vara rimligt att förnybara bränslen ska behöva distribueras separat, med både negativa ekonomiska och miljömässiga konsekvenser, för att de förnybara bränslenas skattemässiga fördelar ska komma dem till del.

I Sverige har vi ett nationellt, väl fungerande system för skattemässig fördelning av gas som distribueras via gasnät, genom bestämmelsen i 2 kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi. Enligt den paragrafen ska skatten beräknas för vart och ett av bränslena när biogas och andra skattepliktiga gasformiga bränslen levereras via rörledning, och den skattskyldige får utifrån avtal eller vid egenförbrukning fördela vart och ett av bränslena mellan olika användningsområden. Paragrafen infördes i nationell beskattning eftersom Sverige sedan länge beskattat naturgas och biogas olika, och dessutom beskattat naturgas olika för olika användningsområden. Nu när Kommissionen föreslår flera olika skattesatser för gas som kan komma att samdistribueras, är det

viktigt att liknande lösningar, eller andra system för att särskilja olika skattepliktiga gaser när de distribueras tillsammans, införs även i andra EU-länder. Detta är nödvändigt för att gashandeln ska fungera mellan olika EU-länder, även när gasen samdistribueras.

Samdistribution avser distribution av olika skattepliktiga gaser via gasnät, men även lager där olika skattepliktiga bränslen lagrats tillsammans i en cistern eller liknande i väntan på vidare leverans till förbrukare eller annan distributör. I dessa fall vet den aktör som håller lagret vilka proportioner av de olika skattepliktiga bränslena som tillförts till cisternen, men det går inte att veta de exakta proportionerna i utlevererad mängd bränsle. Det är därför av största vikt att massbalans eller liknande får användas för att fördela skattepliktiga bränslen som lagrats eller distribuerats tillsammans. Det kan till exempel gälla biogasol och gasol som lagrats tillsammans, eller biogas (flytande eller gasformig) som lagrats tillsammans med naturgas (flytande eller gasformig).

Artikel 5(1)

I artikeln framgår att relationen mellan de olika minimiskattenivåkategorierna i bilaga I ska iaktas vid nationell implementering av skattesatser. Det framgår att kategori ska utgöra referensen som nivåerna för övriga kategorier ska utgå ifrån. Kategori 2 ska ha en skattenivå på två tredjedelar av referensnivån undre tio år, kategori 3 ska ha en skattenivå motsvarande halva referensskattesatsen. Men för kategori 4, som är den lägsta skattesatsen och som gäller för el, förnybar vätgas, samt biogas, framgår bara att el alltid ska beskattas lägst. Energigas Sverige efterfrågar ett förtydligande om relationen mellan skattesatsen för kategori 4 jämfört med kategori 1 även måste behållas i den nationella beskattningen. Det skulle i så fall betyda att bensin och diesel, när de används som motorbränsle, ska beskattas 72 gånger högre än el. Mot bakgrund av att möjligheten att göra åtskillnad mellan beskattning av kommersiell och icke-kommersiell el föreslås slopas (se nedan) skulle det, om Sverige behåller sin beskattning av el som används av hushåll och service på 35,6 öre per kilowattimme, innebära att skatten på bensin skulle behöva höjas till orimligt drygt 230 kronor per liter.

Den nu gällande möjligheten att göra åtskillnad mellan kommersiell och icke-kommersiell användning av bränslen och el som finns i nu gällande ETD, stryks i artikeln. Det innebär att det kommer att bli svårt för Sverige att behålla olika skattesatser för el som används för hushåll och service och för el som används inom industrin. Skatten på el som förbrukas inom hushåll och service uppgår för närvarande till 35,6 öre per förbrukad kWh (utom i vissa norrlandskommuner där skatten uppgår till 25,9 öre per förbrukad kWh). Detta ska jämföras med skatten på el som förbrukas inom industrin som uppgår till 0,6 öre per förbrukad kWh. Om möjligheten till olika skatt på el för kommersiell och icke kommersiell användning inte behålls ser Energigas Sverige en utmaning för Sverige att likställa beskattningen av el för hushåll/service samt industri.

Vidare efterfrågar Energigas Sverige ett förtydligande om vad som gäller för minimiskattesatserna inom varje kategori. Kan olika skattesatser (i euro per gigajoule) införas för bränslen som hänförs till samma kategori, som till exempel biogas, förnybar vätgas och el, så länge minimiskattesatsen respekteras?

Artikel 15

Energigas Sverige kan inte i nuläget ta ställning till förslaget att dagens undantag för beskattning av sjöfarten tas bort och att sjöfart inom EU därmed kommer att beskattas. Det är dock viktigt att notera att även om de minimiskattesatser som föreslås för sjöfarten (tabell B i bilaga I) är betydligt lägre än de minimiskattesatser som gäller för andra motorbränslen (tabell A i bilaga I) så medför sjöfartens stora bränsleförbrukning ändå att förslaget kommer att bli mycket kännbart för Europas sjöfart. Energigas Sverige vill i det sammanhanget lyfta vikten av att värna konkurrenskraften för europeisk sjöfart gentemot sjöfart utanför EU.

Det är positivt att Kommissionen föreslår att beskattningen för hållbara biobränslen och biogas, "low carbon"-bränslen, förnybar vätgas, avancerade biobränslen och biogas samt el för dessa

sektorer ges en minimiskattesats på noll under en övergångsperiod på tio år för att främja användningen. Energigas Sverige noterar dock att detta inte syns i tabell B i bilaga I när en skattesats på 0,15 euro per gigajoule anges för dessa bränslen även vid starten av övergångsperioden den 1 januari 2023.

Energigas Sverige stödjer vidare förslaget att el som produceras ombord på fartyg ska vara skattebefriad, men anser att undantaget bör breddas till att inte bara omfatta el, utan alla energiprodukter, som produceras ombord på fartyg. Under denna befrielse bör exempelvis el som produceras i bränsleceller ombord på fartygen ingå men även den biogas som produceras från avfall ombord på vissa fartyg.

Artikel 16

Det är positivt att förnybar el, el som är producerad i vissa kraftvärmeanläggningar, förnybar vätgas samt avancerade biobränslen och biogas föreslås ges möjlighet till undantag eller nedsättning av skatt. Energigas Sverige antar dock att en sådan skattebefrielse kommer att utgöra ett statligt stöd som därmed måste uppfylla kraven i statsstödsregelverket. I den nyligen remitterade förslaget till reviderade klimat- energi- och miljöstödsriktlinjer framgick i avsnitt 4.7 *Stöd i form av sänkta skatter eller skattelikhande avgifter*, att stödmottagarna ska betala minst 20 procent av den nationella miljöskatten eller miljöavgiften för att stödet ska anses vara proportionerligt. Energigas Sverige önskar därför ett förtydligande avseende om det går att skattebefria dessa bränslen helt med hänvisning till artikel 16 i förslaget till reviderat ETD.

Artikel 22

I artikel 22 (artikel 21 i nu gällande ETD) framgår att energiprodukter som används för produktion av el inte ska vara föremål för beskattning eftersom elen istället kommer att beskattas i senare led. Bestämmelsen är logisk och bygger på principen att beskattning av energiprodukter bara ska beskattas i ett led. Artikel 22 behöver dock kompletteras så att logiken inte bara omfattar energiprodukter som används för produktion av el, utan även energiprodukter som används för produktion av andra energiprodukter. Syftet är att det behöver förtydligas att naturgas, biogas (eller annan biomassa), eller el som används för produktion av vätgas (som föreslås bli en energiprodukt i Kommissionens förslag) inte ska beskattas. Samma logik ska naturligtvis även gälla andra energiprodukter.

Med vänliga hälsningar,

Maria Malmkvist
Vd

Anna Wallentin
Avdelningschef